

РЕШЕНИЕ

№ 6760

гр. София, 14.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав,
в публично заседание на 13.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **6309** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на Д. Д. Г., с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № 1040-21-463/17.06.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01132412/26.05.2022 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 3 от КСО в ТП на НОИ – С. град.

В жалбата е посочено, че оспореното решение е незаконосъобразно. Според жалбоподателя при издаването на решението не е спазен чл. 46, ал. 3 от КСО и административният орган не е изяснил в пълнота фактическата обстановка. Моли се решението да бъде отменено. В съдебно заседание жалбоподателят поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ С.-град – чрез процесуалния си представител в съдебно заседание и в представени писмени бележки оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На основание чл. 114, ал. 1 от КСО е издадено Разпореждане № РВ-3-21-01132412 от 26.05.2022 г. на длъжностното лице в ТП на НОИ-С. град по реда

на чл. 114, ал. 3 от КСО, с което е разпоредено на Д. Д. Г. да възстанови неоснователно полученото парично обезщетение за гледане на болен член от семейството и карантина за периода от 18.11.2021 г. до 01.12.2021 г. вкл. в размер на 845,62 лв., от които 808,56 лв. - главница и 37.06 лв. - дължима лихва.

От осигурителя „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД за Д. Д. Г. в ТП на НОИ - С. град е представено Удостоверение приложение № 9 (към чл. 8, ал. 1 от Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване (НПОПДОО) по болничен лист с № E20213177087 за периода от 18.11.2021 г. до 01.12.2021г., вкл.

В данните, подадени от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за м. ноември 2021 г. за лицето са отразени 13 отработени дни, 3 дни с възнаграждение от работодателя по реда на чл. 40, ал. 5 от КСО и 6 дни с право на парично обезщетение по реда на чл. 40, ал. 1 от КСО и за месец декември 2021 г. за лицето са отразени 19 отработени дни и 1 ден с право на парично обезщетение по реда на чл. 40, ал. 1 от КСО.

По реда на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване на Д. Д. Г. е изплатено парично обезщетение по Болничен лист №E20213177087 за 7 работни дни в размер на 808,56 лв.

Същевременно след изплащане на паричното обезщетение по Болничен лист с № E20213177087 по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за Д. Д. Г. са подадени данни от осигурителя район „Студентски“ с вписани 22 работни дни с осигурителни вноски, без дни във временна неработоспособност за месец ноември 2021 г. и 8 работни дни с осигурителни вноски, без дни във временна неработоспособност за периода от 01.12.2021 г. до 12.12.2021 г. вкл.

В хода на административното производство, с оглед цялостното изясняване на фактическата обстановка е извършена проверка в осигурителя район „Студентски“ завършила с Констативен протокол КП-5-21-01145802/13.06.2022г., при която е установено:

На 25.02.2021 г. на основание чл. 111 във връзка с чл. 67, ал. 1, т. 2, чл. 68, ал. 1, т. 1, и т. 2 от КТ, чл. 3, ал. 7 и чл. 3а, ал. 5, т. 1 от Наредба № 07-7 от 2019 г. за включване в механизма лична помощ и въз основа на сключено тристранно споразумение № РСТ21-ДГ-50-16/15.02.2021 г. е сключен трудов договор № РСТ21-РД15-209/25.02.2021г. между Д. Д. Г. и район „Студентски“.

Служителят е приел да изпълнява длъжността: “Личен асистент” на ползвателя - В. К. В., с код по НКПД: 53221002, с продължителност на работния ден - непълно работно време - 80 часа месечно, разпределени съгласно план-график, за определен срок - 26.01.2026 г. с основно трудово възнаграждение - 376.00 лв.

На основание чл. 325, ал. 1, т. 4 от КТ със Заповед № РСТ21-РД15-1339/20.12.2021 г., във връзка със Заявление № РСТ21-Л ПО 1 -17-(12)/20.12.2021 г. и Акт за смърт № 497/13.12.2021 г. на В. К. В. трудовото правоотношение на Д. Д. Г. с район „Студентски“ е прекратено, считано от 13.12.2022 г.

Съгласно представени разплащателни фишове за месец ноември 2021 г. и месец декември 2021 г. на Д. Д. Г. са начислени/изплатени трудови възнаграждение както следва:

- за месец ноември 2021 г. - 17 отработени дни и 5 дни в платен годишен отпуск с осигурителен доход - 376.00 лв.;
- за месец декември 2021 г. - 8 отработени дни с осигурителен доход - 159.80

лв.;

От представените отчети по чл. 27, ал. 2 от Закона за лична помощ по договор № РСТ21- РД 15-209/25.02.2021 г. за Д. Д. Г. за м.11.2021 г. и м. 12.2021 г. е установено, че:

- за периода от 01.11.2021 г. до 05.11.2021 г. вкл. лицето има 5 работни дни в платен годишен отпуск;
- за периода от 08.11.2021 г. до 12.11.2021 г. вкл. лицето е отработило 5 работни дни;
- за периода от 15.11.2021 г. до 19.11.2021 г. вкл. лицето е отработило 5 работни дни;
- за периода от 22.11.2021 г. до 26.11.2021 г. вкл. лицето е отработило 5 работни дни;
- за периода от 29.11.2021 г. до 31.11.2021 г. лицето е отработило 3 работни дни;

Отчета за месец декември 2021 г. е подписан надлежно от Д. Д. Г. на 01.12.2021 г.

- за периода от 01.12.2021 г. до 03.12.2021 г. вкл. лицето е отработило 3 работни дни;
- за периода от 06.12.2021 г. до 10.12.2021 г. вкл. лицето е отработило 5 работни дни;

Отчета за месец декември 2021 г. е подписан надлежно от Д. Д. Г. на 20.12.2021 г.

От представеният дневник за приетите и представени документи по чл. 6, ал.1 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от ДОО /НПОПДОО/ е установено, че в осигурителя не са представени болнични листове на Д. Д. Г. за м.11.2021 г. и м.12.2021 г.

При проверка в „Регистър на осигурените лица“ е установено, че за лицето Д. Д. Г. осигурителя район „Студентски“ е подал коректни данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за м. 11.2021 г. и м. 12.2021 г.

Издадено е Разпореждане № РВ-3-21-01132412/26.05.2022 г. от длъжностно лице по реда на чл. 114, ал. 3 от КСО, с което е разпоредено Д. Г. да възстанови неоснователно получено парично обезщетение за гледане на болен член от семейството и карантина за периода 18.11.2021-01.12.2021 г., вкл. в размер на 845,62 лв., от които 808,56 лв. главница и 37,06 лв. лихви.

Разпореждането е оспорено по административен ред, като е потвърдено с Решение № 1040-21-463/17.06.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град.

По делото е разпитана като свидетел В. М. И. според чийто показания:

Д. Г. се е разболяла към края на ноември месец. През първата седмица е била много зле, едва говорела по телефона. Тя живеела на 1 етаж, а свидетелката - на 4 етаж в същия блок. Свидетелката помагала на Г., като пазарувала памперси за майката на Д., лекарства, готвила й, сваляла й до вратата. Г. и майка й не можели да излизат. Помагала на майката на жалбоподателката, но не в периода на карантина. Жалбоподателката й нейната майка живеели заедно в един апартамент.

По делото са представени като доказателства: болничен лист № Е20213177087/лист 12 от делото/, издаден на Д. Г., с диагноза COVID 19, и определен режим на лечение домашен-стаен за периода 18.11.2021-01.12.2021 г.; Трудов договор № РСТ21-РД15-209/25.05.2021 г. /лист 13 от делото/ между СО район „Студентски“ и Д. Д. Г., по силата на който жалбоподателката е изпълнявала длъжността „личен асистент“ на ползвател В. К. В.; Споразумение № РСТ21-ДТ50-16/ 15.02.2021 г. /лист 14 от делото/ между СО район „Студентски“ и жалбоподателката относно

предоставяната от асистента лична помощ, като същото е посочено, че се сключва за срок от 01.03.2021 г.; представен е план-график /лист 17 от делото/; цифров COVID сертификат на ЕС /лист 62 от делото/, от който е видно, че първият положителен резултат на Д. Г. е бил на 18.11.2021 г.

Административен съд София-град, III отделение, 49 състав, при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Видно от представената по делото разписка /лист 23 от делото/, оспореното решение е връчено на жалбоподателката на 25.06.2022 г. Жалбата е подадена до съда на 05.07.2022 г. чрез ТП на НОИ С.-град. Съдът приема, че е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице, имащо правен интерес, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

По валидността на акта:

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ и ал.3 КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване по чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 3 и 4, се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ, който се произнася с мотивирано решение в едномесечен срок. Съдът приема, че процесното решение на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен орган.

Оспореното решение отговаря на изискванията на чл. 117 от КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 от АПК. Същото е издадено в законоустановената писмена форма и съдържа всички задължителни реквизити, включително фактическите и правните основания послужили за издаването му. В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, поради което не са налице пороци, водещи до нищожност на оспорения акт.

По процесуалната и материална законосъобразност на акта:

Спорът между страните е дали изплатеното на Д. Д. Г. парично обезщетение за временна неработоспособност е неоснователно получено и дали това е сторено при недобросъвестност на лицето. Това очертава и предмета на доказване по делото - на първо място, че сумите са били неоснователно получени и на второ място, че това е резултат от недобросъвестност на лицето.

Съгласно чл. 40, ал. 1 от КСО, осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение вместо възнаграждение за времето на отпуск поради временна неработоспособност и при трудоустрояване, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

По делото не е спорно, че по отношение на жалбоподателката са били изпълнени предпоставките по чл. 40, ал. 1 от КСО, пораждащи право на парично обезщетение за временна неработоспособност - същата е осигурено лице по смисъла на допълнителната разпоредба на § 1, т. 3 от КСО и има 6 месеца осигурителен стаж за всички осигурени социални рискове.

Съгласно чл. 46, ал. 3 от КСО, парично обезщетение за временна неработоспособност не се изплаща на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство през периодите, за които са издадени актове от здравните органи. Паричните обезщетения от фондовете на ДОО са предназначени да заместят доходите на осигурените лица по време, когато поради настъпване на осигурено събитие, те не са в състояние да упражняват трудова дейност. Осъществяването на трудовата дейност следва да се установи от

административния орган, което в настоящото производство е сторено.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 КСО и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. В същия смисъл е определението по § 1, т. 3 от ДР на КСО, според което "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, КСО и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Именно упражняването на трудова дейност, за която лицето подлежи на задължително социално осигуряване, е предвиденият от чл. 4б, ал. 3 от КСО юридически факт, изключващ правото на парично обезщетение за временна неработоспособност.

През процесния период жалбоподателката е била осигурено лице по чл. 4, ал. 1, т. 1 КСО – като работник по трудово правоотношение в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Безспорно е, че по същото време тя е имала сключен договор, по силата на който е изпълнявала длъжността „личен асистент“ на ползвател В. В..

Според разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 1 от КСО работниците са задължително осигурени за общо заболяване и майчинство, инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработица. Не се отрича от жалбоподателката, че като работник е била осигурена за всички осигурителни рискове, като за целта са превеждани съответните осигурителни, в това число за м. 11 и м. 12.2021 г. Категорично установено е и че в болничния лист не е било отразено издаването му за повече от един осигурител съобразно чл. 8, ал. 1 от Наредбата за медицинската експертиза на осигурените лица, респективно, че същият не е представен пред осигурителя район „Студентски“ СО.

Съдът приема, че не е налице хипотезата на чл. 4б, ал. 3 от КСО, тъй като не се установява, че през периода на временна неработоспособност по болничния лист жалбоподателката е упражнявала трудова дейност.

Неправилен е изводът на административния орган, че за процесния период жалбоподателката е упражнявала трудова дейност на длъжност „личен асистент“. От приетите по делото доказателства - болничен лист № E20213177087 /лист 12 от делото/, издаден на Д. Г., с диагноза COVID 19, и определен режим на лечение домашен-стаен за периода 18.11.2021-01.12.2021 г., както и цифров COVID сертификат на ЕС /лист 62 от делото/, от който е видно, че първият положителен резултат на Д. Г. е бил на 18.11.2021 г., се установява безспорно, че на 18.11.2021 г. жалбоподателката е била поставена диагноза COVID 19. Съгласно т. 2 от действащата в процесния период Заповед № РД-01-610/ 22.10.2020 г. на Министъра на здравеопазването, на задължителна изолация и/или лечение в домашни условия за период от 14 дни, от датата на потвърдителното лабораторно изследване подлежат следните потвърдени случаи на COVID-19, б. „б“ лица с леки клинични оплаквания (телесна температура 38⁰С, кашлица, загуба на обонянието, нарушение или загуба на вкуса, неразположение, хрема, възпалено гърло, стомашно-чревни симптоми като гадене, повръщане и/или диария, без промени в психичния статус (т.е. объркване или летаргия) и без придружаващи хронични заболявания и/или имунокомпрометиращи състояния. След като е налице лабораторно изследване, с което е потвърдено, че жалбоподателката е болна от COVID 19, то по отношение на нея е приложима цитираната разпоредба от заповедта на Министъра на здравеопазването. Разпоредбата е императивна и не допуска изключения. От дата на потвърдителното лабораторно

изследване същата е подлежала на задължителна 14-дневна карантина /за периода 18.11.2021-01.12.2021 г./, за което ѝ е издаден болничен лист, приложен като доказателство по делото /лист 32 от делото/.

Не е налице акт на компетентните контролни органи, с който да е установено жалбоподателката да е нарушила задължителната карантина въведена за болните от COVID 19 с цитираната по-горе заповед на Министъра на здравеопазването, поради което съдът приема, че жалбоподателката е била под задължителна карантина в процесния период. След като същата е била длъжна да се изолира, то не може да се направи извод, че е осъществявала трудова дейност, грижейки се за своята майка като личен асистент. Това се потвърждава и от показанията на свидетеля В. М. И., които съдът кредитира като непротиворечиви и съответстващи на останалите доказателства по делото.

Неправилно административният орган е приравнил съществуващото трудово правоотношение между жалбоподателката и район „Студентски“ СО на осигурително такова. Наличието на сключен трудов договор, съответно на трудово правоотношение и подаването на данни по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО не е достатъчно, за да възникне осигурителното правоотношение и произтичащите от него права на осигурителни плащания. Не съществува идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение. Съгласно разпоредбата на чл. 10 от КСО, основанието за възникване на осигурително правоотношение е упражняването на трудова дейност, за която се дължат осигурителни вноски. В конкретния случай, в хода на съдебното производство са приети писмени и гласни доказателства, въз основа на които съдът прави извода, че жалбоподателката не е упражнявала трудова дейност.

Получаването на възнаграждение за упражнявана трудова дейност, която е основание за осигуряване през периода, за който е издаден болничен лист, не е основание да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 46, ал. 3 от КСО и жалбоподателката няма право на парично обезщетение. За да се приеме, че жалбоподателката е упражнявала реално трудова дейност, следва да бъде установено, че същата е извършвана фактически действия по осъществяване на трудовите си функции, съгласно сключения трудов договор. По делото няма такива данни. От събраните доказателства, цитирани по-горе, се установява безспорно, че е била налице обективна невъзможност за жалбоподателката да извършва трудова дейност в качеството си на личен асистент.

Обстоятелството, че жалбоподателката е изпълнила формалното си задължение, като е подписала отчети по чл. 27, ал. 2 от Закона за лична помощ по договор № РСТ21- РД 15-209/25.02.2021 г. за м.11.2021 г. и м. 12.2021 г. също не е основание да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 46, ал. 3 от КСО. Съгласно чл. 27, ал. 2 от Закона за личната помощ, асистентът представя на доставчика на лична помощ по чл. 18, ал. 1 или 2 месечен отчет по образец за отработените часове, подписан и от ползвателя на личната помощ, упълномощеното от него лице или лицето по чл. 8, ал. 2. Този отчет обаче не доказва реалното извършване на трудова дейност от жалбоподателката в качеството ѝ на личен асистент.

За пълнота съдът следва да посочи, че задължението за връщане на полученото обезщетение възниква в случаите, когато получилият е действал недобросъвестно, тъй като само недобросъвестно получените суми за

осигурителни плащания, се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113, съгласно чл. 114, ал. 1 от КСО. Изрично в тази насока чл. 114, ал. 2 от КСО въвежда правилото, че добросъвестно получените суми по осигурителни плащания не подлежат на връщане от осигурените лица, с изключение на определени от закона случаи, в които възстановяването им е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение.

Добросъвестността се предполага до доказване на противното и в тежест на административния орган е да докаже наличието на недобросъвестност при получаване на сумите. Недобросъвестността предполага лицето, което е получило осигурително плащане, да е знаело или да е било длъжно да знае за съществуването, респективно за несъществуването, на определени факти от обективната действителност, които са пречка за получаване на съответното осигурително плащане. В конкретната хипотеза жалбоподателката е получила обезщетение за периода 18.11.2021-01.12.2021 г. След като жалбоподателката обективно не е могла да осъществява трудова дейност, поради потвърдената с положителен тест диагноза COVID 19, и задължителната 14-дневна карантина, няма никакво основание да се счита, че жалбоподателката е целяла неследващо се получаване на осигурителни плащания.

С оглед изложеното оспореното решение е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски, но такива не са заявени, поради което съдът не дължи произнасяне.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 49 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 1040-21-463/17.06.2022 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01132412/26.05.2022 г. на длъжностно лице по чл. 114, ал. 3 от КСО в ТП на НОИ – С. град, с което е разпоредено Д. Д. Г. с адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес] да възстанови неоснователно получено парично обезщетение за гледане на болен член от семейството и карантина за периода 18.11.2021-01.12.2021 г. вкл. сумата в размер на 845,62 лв., от които 808,56 лв. главница и 37,06 лв. лихви.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване на основание чл. 119 от КСО.

СЪДИЯ:

